Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 9ης Νοεμβρίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Οδηγία 1999/44/ΕΚ — Πώληση καταναλωτικών αγαθών και σχετικές εγγυήσεις — Πεδίο εφαρμογής — Έννοια του “πωλητή” — Ενδιάμεσος — Εξαιρετικές περιστάσεις»

Στην υπόθεση C-149/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το cour d’appel de Liège (εφετείο Λιέγης, Βέλγιο) με απόφαση της 16ης Μαρτίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 30 Μαρτίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Sabrina Wathelet

κατά

Garage Bietheres & Fils SPRL,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. da Cruz Vilaça, πρόεδρο τμήματος, M. Berger (εισηγήτρια), A. Borg Barthet, E. Levits και F. Biltgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: H. Saugmandsgaard Øe

γραμματέας: A. Calot Escobar

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την J. Van Holm και τον J.-C. Halleux,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και τη J. Kemper,

— η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον D. Roussanov και την G. Goddin,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Απριλίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών (ΕΕ 1999, L 171, σ. 12).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Sabrina Wathelet και του καταστήματος εμπορίας αυτοκινήτων Garage Bietheres & Fils SPRL (στο εξής: Garage Bietheres) σχετικά με την πώληση ενός οχήματος.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Η αιτιολογική σκέψη 9 της οδηγίας 1999/44 έχει ως εξής:

«[Εκτιμώντας] ότι ο πωλητής θα πρέπει να είναι ο άμεσος υπεύθυνος έναντι του καταναλωτή σε ό,τι αφορά την συμμόρφωση των αγαθών προς τους όρους της σύμβασης· ότι αυτή είναι η καθιερωμένη παραδοσιακή λύση στις έννομες τάξεις των κρατών μελών· ότι, εντούτοις, ο πωλητής θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, όπως προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, να στραφεί κατά του παραγωγού, κατά προηγούμενου πωλητή ο οποίος εντάσσεται στην ίδια αλυσίδα συμβάσεων ή κατ' άλλου ενδιάμεσου, εκτός αν έχει παραιτηθεί από αυτό το δικαίωμα· ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει την αρχή της ελευθερίας σύναψης συμβάσεων μεταξύ του πωλητή, του παραγωγού, τυχόν προηγουμένου πωλητή ή παντός άλλου ενδιαμέσου· ότι οι κανόνες που καθορίζουν εναντίον ποίων μπορεί να στραφεί ο πωλητής και με ποιους τρόπους, πρέπει να προσδιορίζονται από το εθνικό δίκαιο».

4 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 1999/44 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Η παρούσα οδηγία έχει ως αντικείμενο την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών, με σκοπό την εξασφάλιση ενός στοιχειώδους ορίου ομοιόμορφης προστασίας των καταναλωτών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.»

5 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 1999/44 ορίζει τον «πωλητή» ως το «φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, στο πλαίσιο συμβάσεως, πωλεί καταναλωτικά αγαθά στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας».

6 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 1999/44 ορίζει τα ακόλουθα:

«Ο πωλητής πρέπει να παραδίδει στον καταναλωτή αγαθά που είναι σύμφωνα προς τους όρους της σύμβασης πώλησης.»

7 Το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας, με τίτλο «Δικαίωμα προς επανόρθωση» [Αναγωγή], προβλέπει τα ακόλουθα:

«Όταν ο τελικός πωλητής υπέχει ευθύνη έναντι του καταναλωτή λόγω έλλειψης συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης, η οποία απορρέει από πράξη ή παράλειψη του παραγωγού, ενός προηγούμενου πωλητή ο οποίος εντάσσεται στην ίδια αλυσίδα συμβάσεων ή οποιουδήποτε άλλου ενδιαμέσου, ο τελικός πωλητής δικαιούται να στραφεί κατά του υπευθύνου ή των υπευθύνων στην αλυσίδα συμβάσεων. Η εθνική νομοθεσία ορίζει το ή τα πρόσωπα κατά των οποίων μπορεί να στραφεί ο τελικός πωλητής, καθώς και τις σχετικές αγωγές και προϋποθέσεις άσκησής τους.»

8 Το άρθρο 8 της οδηγίας 1999/44, με τίτλο «Εθνικά δίκαια και στοιχειώδης προστασία», έχει ως εξής:

«1. Η άσκηση των παραχωρουμένων από την παρούσα οδηγία δικαιωμάτων δεν θίγει την άσκηση άλλων δικαιωμάτων που μπορεί να επικαλεσθεί ο καταναλωτής δυνάμει εθνικών κανόνων περί συμβατικής ή εξωσυμβατικής ευθύνης.

2. Στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν εν ισχύ αυστηρότερες διατάξεις, σύμφωνες προς τη Συνθήκη, προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα υψηλότερο επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.»

Το βελγικό δίκαιο

9 Το άρθρο 1649bis του αστικού κώδικα ορίζει τα ακόλουθα:

«§1. Το παρόν τμήμα έχει εφαρμογή στις συμβάσεις πωλήσεως καταναλωτικών αγαθών μεταξύ πωλητή και καταναλωτή.

§2. Για την εφαρμογή του παρόντος τμήματος νοείται ως:

[…]

2° “πωλητής”: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πωλεί καταναλωτικά αγαθά στο πλαίσιο της εμπορικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.»

Το ιστορικό της διαφοράς και το προδικαστικό ερώτημα

10 Τον Απρίλιο του 2012 η S. Wathelet απέκτησε, με την ιδιότητα του καταναλωτή, ένα όχημα από το Garage Bietheres. Η S. Wathelet κατέβαλε στην ως άνω επιχείρηση ποσό 4 000 ευρώ, που αντιστοιχεί στην τιμή πωλήσεως του εν λόγω οχήματος. Η επιχείρηση αυτή δεν έδωσε στην S. Wathelet ούτε απόδειξη ούτε άλλο έγγραφο εισπράξεως, ούτε τιμολόγιο πωλήσεως.

11 Το Garage Bietheres φρόντισε με δικά του έξοδα για τη διενέργεια του τεχνικού ελέγχου του ως άνω οχήματος. Υπέβαλε επίσης την αίτηση ταξινομήσεως στην αρμόδια βελγική αρχή, επιβαρύνοντας με το σχετικό κόστος την S. Wathelet.

12 Τον Ιούλιο του 2012, ενώ η S. Wathelet δεν είχε ακόμη παραλάβει το τιμολόγιό της, το όχημα υπέστη βλάβη, η ίδια δε το μετέφερε στο Garage Bietheres προς επισκευή. Εκεί διεγνώσθη βλάβη κινητήρα.

13 Όταν η S. Wathelet θέλησε να αναζητήσει το επισκευασμένο όχημά της, της εκδόθηκε τιμολόγιο για το κόστος της επισκευής ύψους 2 000 ευρώ. Η ίδια αρνήθηκε την εξόφλησή του, υποστηρίζοντας ότι το κόστος αυτό έπρεπε να αναληφθεί από το Garage Bietheres το οποίο ήταν ο πωλητής του εν λόγω οχήματος.

14 Με την ευκαιρία αυτή η S. Wathelet ενημερώθηκε ότι το όχημά της ουδέποτε ανήκε στην εν λόγω επιχείρηση, η οποία το είχε πωλήσει όχι για δικό της λογαριασμό, αλλά για λογαριασμό της M.-C. Donckels, η οποία ήταν ιδιώτης. Το Garage Bietheres, επομένως, είχε ενεργήσει μόνον ως ενδιάμεσος.

15 Το αιτούν δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν είχε καταβληθεί στην M.-C. Donckels το ποσό που αντιστοιχούσε στο σύνολο της τιμής πωλήσεως, διότι το Garage Bietheres είχε παρακρατήσει ποσό 800 ευρώ λόγω επισκευών που είχαν πραγματοποιηθεί στο όχημα, προκειμένου αυτό να εκτεθεί προς πώληση.

16 Με επιστολή της 17ης Νοεμβρίου 2012, απευθυνόμενη στην S. Wathelet, το Garage Bietheres επιβεβαίωσε τον ρόλο του ως ενδιαμέσου στην επίμαχη πώληση. Επιπροσθέτως, εξέθεσε ότι η βλάβη κινητήρα συνιστά συνήθη κίνδυνο στο πλαίσιο της αγοράς μεταχειρισμένου οχήματος μεταξύ ιδιωτών. Επομένως, ενέμεινε στην άρνησή του να παραδώσει το όχημα στην S. Wathelet αν δεν εξοφληθεί εξ ολοκλήρου το τιμολόγιο επισκευής. Το Garage Bietheres επισύναψε στην επιστολή του απόδειξη για το ποσό 4 000 ευρώ, όπου με το χέρι είχαν συμπληρωθεί τα ονοματεπώνυμα του μη επαγγελματία κυρίου του οχήματος και του αγοραστή, δηλαδή της S. Wathelet, το δε έγγραφο αυτό έφερε μόνον την υπογραφή της M.-C. Donckels.

17 Τον Δεκέμβριο του 2012 το Garage Bietheres άσκησε αγωγή κατά της S. Wathelet ενώπιον του tribunal de première instance de Verviers (πρωτοδικείου του Verviers, Βέλγιο) ζητώντας εξόφληση του τιμολογίου επισκευής, για ποσό 2 000 ευρώ πλέον τόκων.

18 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του tribunal de première instance de Verviers (πρωτοδικείου του Verviers), η S. Wathelet άσκησε ανταγωγή με την οποία ζήτησε τη λύση της συμβάσεως πωλήσεως του οχήματος με επιστροφή του καταβληθέντος ποσού των 4 000 ευρώ, πλέον τόκων, και την καταβολή αποζημιώσεως ύψους 2 147,46 ευρώ. Η S. Wathelet αμφισβήτησε εξάλλου το βάσιμο των αιτημάτων του Garage Bietheres.

19 Το tribunal de première instance de Verviers (πρωτοδικείο του Verviers) υποχρέωσε την S. Wathelet να εξοφλήσει το τιμολόγιο επισκευής εντόκως, απορρίπτοντας την ανταγωγή της S. Wathelet. Η τελευταία άσκησε έφεση κατά της ως άνω αποφάσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

20 Το δικαστήριο αυτό διαπίστωσε ότι η S. Wathelet ήταν «καταναλωτής» κατά την έννοια του βελγικού αστικού κώδικα και ότι το όχημα ήταν «καταναλωτικό αγαθό» κατά την έννοια της σχετικής ρυθμίσεως. Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι το Garage Bietheres πωλούσε καταναλωτικά αγαθά στο πλαίσιο της επαγγελματικής ή εμπορικής δραστηριότητάς του.

21 Το Garage Bietheres αμφισβήτησε, αντιθέτως, ότι ήταν συμβαλλόμενο μέρος στην επίδικη σύμβαση πωλήσεως, υπογραμμίζοντας ότι ο κύριος του ως άνω οχήματος, η M.-C. Donckels, είχε αφήσει το όχημα αυτό στο κατάστημα για να εκτεθεί προς πώληση και ότι, επομένως, επρόκειτο για πώληση μεταξύ ιδιωτών.

22 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, ωστόσο, ότι υφίστανται σοβαρές, συγκεκριμένες και συγκλίνουσες ενδείξεις υπέρ του ότι η S. Wathelet δεν είχε ενημερωθεί ότι επρόκειτο για σύμβαση πωλήσεως μεταξύ ιδιωτών.

23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το cour d'appel de Liège (εφετείο Λιέγης, Βέλγιο) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει ο όρος "πωλητής" καταναλωτικών αγαθών, κατά το άρθρο 1649bis του βελγικού αστικού κώδικα, όπως προστέθηκε με τον νόμο της 1ης Σεπτεμβρίου 1994 υπό τον τίτλο "νόμος για την προστασία των καταναλωτών στην περίπτωση πωλήσεως καταναλωτικών αγαθών", που συνιστά μεταφορά στο βελγικό δίκαιο της οδηγίας 1999/44, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών, την έννοια ότι αφορά όχι μόνο τον επαγγελματία ο οποίος υπό την ιδιότητα του πωλητή μεταβιβάζει την κυριότητα καταναλωτικού αγαθού σε καταναλωτή, αλλά επίσης τον επαγγελματία που παρεμβαίνει ως ενδιάμεσος για λογαριασμό μη επαγγελματία πωλητή, είτε αμείβεται είτε όχι για την παρέμβασή του, είτε πληροφόρησε είτε όχι τον υποψήφιο αγοραστή για το ότι ο πωλητής ήταν ιδιώτης;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

24 Εισαγωγικώς, πρέπει να σημειωθεί ότι από τη δικογραφία προκύπτει ότι κύριος του εν λόγω μεταχειρισμένου οχήματος ήταν η M.-C. Donckels και όχι το Garage Bietheres και ότι, κατά συνέπεια, επρόκειτο για πώληση μεταξύ ιδιωτών, καθόσον το Garage Bietheres ενήργησε μόνον ως ενδιάμεσος.

25 Εξάλλου, διαπιστώθηκε από το αιτούν δικαστήριο ότι το αντίτιμο της πωλήσεως καταβλήθηκε στον κύριο του οχήματος, μετά από παρακράτηση των εξόδων που απαιτήθηκαν για την επισκευή του οχήματος προκειμένου αυτό να εκτεθεί προς πώληση. Επιπροσθέτως, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο κύριος του εν λόγω οχήματος δεν είχε εξουσιοδοτήσει το Garage Bietheres να το πωλήσει.

26 Επομένως, στην υπόθεση της κύριας δίκης, το Garage Bietheres παρενέβη ως επαγγελματίας στην πώληση καταναλωτικού αγαθού, ενεργώντας για λογαριασμό του κυρίου του εν λόγω αγαθού, που ήταν απλώς ένας ιδιώτης ο οποίος είχε εξουσιοδοτήσει το κατάστημα να προβεί στη σχετική πώληση.

27 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξακριβωθεί αν, υπό τέτοιες περιστάσεις, ο καταναλωτής που αγόρασε το καταναλωτικό αγαθό τυγχάνει της προστασίας της οδηγίας 1999/44, ώστε ο ενδιάμεσος να μπορεί να θεωρηθεί ως πωλητής κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας.

28 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από την απαίτηση περί ενιαίας εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης συνάγεται ότι, όταν διάταξη του δικαίου της Ένωσης δεν περιέχει ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό μιας συγκεκριμένης έννοιας, η εν λόγω έννοια πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο αυτοτελή και ενιαίο σε ολόκληρη την Ένωση βάσει του πλαισίου στο οποίο αυτή εντάσσεται και του σκοπού της οικείας ρυθμίσεως (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 18ης Οκτωβρίου 2011, Brüstle, C-34/10, EU:C:2011:669, σκέψη 25, και της 15ης Οκτωβρίου 2015, Axa Belgium, C-494/14, EU:C:2015:692, σκέψη 21 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

29 Δεδομένου ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 1999/44 ορίζει την έννοια του «πωλητή» χωρίς παραπομπή στα εθνικά δίκαια όσον αφορά το περιεχόμενο της έννοιας αυτής, η ως άνω διάταξη πρέπει επομένως να λογίζεται, για τους σκοπούς εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, ότι περιέχει αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης η οποία χρήζει ενιαίας ερμηνείας στο έδαφος της Ένωσης.

30 Επιπλέον, μολονότι ο όρος «πωλητής» περιέχεται και σε άλλες πράξεις του δικαίου της Ένωσης, ο ειδικός ορισμός που δίδεται με το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 1999/44 απαντά μόνο στην οδηγία αυτή. Έτσι, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 43 των προτάσεών του, πρόκειται για έννοια η οποία πρέπει να ερμηνευθεί υπό το φως των σκοπών που επιδιώκονται με την οδηγία αυτή, καθώς και υπό το πρίσμα της ιδιαίτερης λειτουργικής θέσεως του «πωλητή» στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας.

31 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 1999/44 ορίζει τον πωλητή ως «το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, στο πλαίσιο συμβάσεως, πωλεί καταναλωτικά αγαθά στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας».

32 Διαπιστώνεται ότι η οριζόμενη με τον τρόπο αυτόν έννοια του «πωλητή» έχει αντικειμενικό χαρακτήρα (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, σκέψη 21, και διάταξη της 19ης Νοεμβρίου 2015, C-74/15, Tarcău, EU:C:2015:772, σκέψη 27) στηριζόμενο σε στοιχεία όπως η ύπαρξη «συμβάσεως», η πώληση «καταναλωτικού αγαθού» και η ύπαρξη «εμπορικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας».

33 Ασφαλώς, η έννοια αυτή δεν παραπέμπει σε εκείνην του ενδιαμέσου. Γενικότερα, η οδηγία 1999/44 δεν περιλαμβάνει ορισμό της έννοιας του «ενδιαμέσου», μολονότι αυτή απαντά στην αιτιολογική σκέψη 9, καθώς και στο άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας. Έτσι, στο πλαίσιο μιας συμβάσεως πωλήσεως, η οδηγία αυτή δεν έχει ως αντικείμενο την ευθύνη του ενδιαμέσου έναντι του καταναλωτή.

34 Εντούτοις, όπως τόνισε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 51 των προτάσεών του, η διαπίστωση αυτή δεν αποκλείει καθαυτή να μπορεί να ερμηνεύεται η χρησιμοποιούμενη στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 1999/44 έννοια του «πωλητή» ως περιλαμβάνουσα τον επαγγελματία που ενεργεί για λογαριασμό ιδιώτη όταν παρουσιάζεται, από την οπτική του καταναλωτή, ως πωλητής καταναλωτικού αγαθού δυνάμει συμβάσεως στο πλαίσιο της επαγγελματικής ή εμπορικής δραστηριότητάς του. Πράγματι, ο ως άνω επαγγελματίας μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση στον καταναλωτή, δημιουργώντας σε αυτόν εσφαλμένως την εντύπωση ότι ενεργεί υπό την ιδιότητα του πωλητή που έχει την κυριότητα του οικείου αγαθού.

35 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, ότι κανένα στοιχείο στο γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 1999/44 δεν εμποδίζει μια τέτοια ερμηνεία.

36 Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η τελολογική ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 1999/44, σε συνάρτηση με τον σκοπό αυτής ο οποίος είναι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών (απόφαση της 3ης Οκτωβρίου 2013, Duarte Hueros, C-32/12, EU:C:2013:637, σκέψη 25), συνηγορεί υπέρ της ερμηνείας της ως άνω διατάξεως που προτείνεται στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως.

37 Πράγματι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, και το άρθρο 3 της οδηγίας 1999/44, ο πωλητής υποχρεούται να παραδώσει στον καταναλωτή ένα αγαθό σύμφωνο προς τη σύμβαση πωλήσεως και, σε αντίθετη περίπτωση, να το επισκευάσει ή να το αντικαταστήσει, σύμφωνα με την παράγραφο 3 της τελευταίας αυτής διατάξεως. Ειδικότερα, το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της εν λόγω οδηγίας προσδιορίζει τον κύκλο των προσώπων κατά των οποίων μπορεί να στραφεί ο καταναλωτής προβάλλοντας τα δικαιώματά του που απορρέουν από την οδηγία αυτή. Κατά συνέπεια, η εκ μέρους του καταναλωτή γνώση περί της ταυτότητας του πωλητή και, ιδίως, περί του αν αυτός ενεργεί ως ιδιώτης ή ως επαγγελματίας είναι απολύτως αναγκαία για να έχει τη δυνατότητα ο καταναλωτής αυτός να τύχει της προστασίας που του παρέχει η οδηγία 1999/44.

38 Αν, επομένως, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, ένας επαγγελματίας ενεργεί ως ενδιάμεσος για λογαριασμό ιδιώτη, ο καταναλωτής, λόγω της άγνοιας της ιδιότητας με την οποία ο εν λόγω επαγγελματίας παρεμβαίνει στην πώληση, στερείται τα δικαιώματά του τα οποία εγγυάται η οδηγία 1999/44 και τα οποία κατοχυρώνονται με την αναγκαστικού δικαίου διάταξη του άρθρου 7, παράγραφος 1, αυτής.

39 Συναφώς, για να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία του καταναλωτή στο πλαίσιο της οδηγίας 1999/44, επιβάλλεται αυτός να ενημερώνεται ότι ο κύριος του αγαθού είναι ιδιώτης. Η ερμηνεία αυτή εξασφαλίζει την πρακτική αποτελεσματικότητα της ως άνω οδηγίας και είναι σύμφωνη προς τη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία το σύστημα προστασίας που θεσπίζουν οι οδηγίες της Ένωσης στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών στηρίζεται στην ιδέα ότι ο καταναλωτής βρίσκεται σε ασθενέστερη θέση έναντι του επαγγελματία όσον αφορά τόσο τη δυνατότητα διαπραγματεύσεως όσο και το επίπεδο πληροφορήσεως (βλ. απόφαση της 4ης Ιουνίου 2015, Faber, C-497/13, EU:C:2015:357, σκέψη 42).

40 Πράγματι, υπάρχει μια σημαντική ανισορροπία, στον τομέα της πληροφορήσεως, μεταξύ του καταναλωτή και του επαγγελματία ενδιαμέσου, ιδίως όταν ο καταναλωτής δεν ενημερώνεται για το γεγονός ότι κύριος του πωλούμενου αγαθού είναι, στην πραγματικότητα, ένας ιδιώτης.

41 Έτσι, πρέπει να παρέχεται αυξημένη προστασία στον καταναλωτή υπό περιστάσεις όπως αυτές της διαφοράς της κύριας δίκης, όπου αυτός μπορεί εύκολα να παραπλανηθεί, λαμβανομένου υπόψη του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η πώληση. Επομένως, πρέπει να μπορεί να αναγνωρίζεται η δυνατότητα να ευθύνεται ως πωλητής, δυνάμει της οδηγίας 1999/44, ο ενδιάμεσος ο οποίος, εμφανιζόμενος έναντι του καταναλωτή, του δημιουργεί κίνδυνο συγχύσεως, αφήνοντάς τον να πιστεύει ότι ο ίδιος ενεργεί ως κύριος του πωλούμενου αγαθού.

42 Μια αντίθετη ερμηνεία η οποία θα απέκλειε, σε κάθε περίπτωση, τον επαγγελματία που ενεργεί ως ενδιάμεσος από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, της οδηγίας 1999/44 θα έθιγε τον γενικό σκοπό που επιδιώκεται με την ρύθμιση της Ένωσης στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών και καθιερώνεται με το άρθρο 169 ΣΛΕΕ, ήτοι την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και, κατά συνέπεια, την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

43 Τρίτον, όσον αφορά το ζήτημα της αμοιβής του ενδιαμέσου για την παρέμβασή του, διαπιστώνεται ότι η εν λόγω αμοιβή, που αποτελεί το αντικείμενο της συμβατικής σχέσεως μεταξύ του μη επαγγελματία κυρίου και του ενδιαμέσου, δεν εμπίπτει, καταρχήν, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 1999/44. Ειδικότερα, όπως σημείωσαν η Επιτροπή και η Αυστριακή Κυβέρνηση, το αν ο επαγγελματίας που ενεργεί με την ιδιότητα του ενδιαμέσου αμείβεται ή όχι για την παρέμβασή του δεν έχει σημασία για την εκτίμηση του αν αυτός πρέπει να χαρακτηριστεί ως «πωλητής» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, της οδηγίας 1999/44.

44 Εναπόκειται στο αρμόδιο εθνικό δικαστήριο να εξακριβώσει αν, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, ο επαγγελματίας μπορεί να λογίζεται ως «πωλητής» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, της οδηγίας 1999/44, όταν δεν έχει δεόντως ενημερώσει τον καταναλωτή ότι ο ίδιος δεν είναι ο κύριος του οικείου αγαθού, πράγμα το οποίο συνεπάγεται ότι το δικαστήριο αυτό πρέπει να συνεκτιμήσει το σύνολο των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 4ης Ιουνίου 2015, Faber, C-497/13, EU:C:2015:357, σκέψεις 38 και 39). Μπορούν να ασκούν επιρροή συναφώς, μεταξύ άλλων, ο βαθμός συμμετοχής και η έκταση της παρεμβάσεως του ενδιαμέσου στην πώληση, οι συνθήκες υπό τις οποίες το αγαθό παρουσιάστηκε στον καταναλωτή, καθώς και η συμπεριφορά του τελευταίου, προκειμένου να προσδιοριστεί αν θα μπορούσε να αντιληφθεί ότι ο ενδιάμεσος ενεργεί για λογαριασμό ιδιώτη.

45 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, η έννοια του «πωλητή» κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, της οδηγίας 1999/44 πρέπει να ερμηνευθεί ως καλύπτουσα επίσης τον επαγγελματία ο οποίος ενεργεί ως ενδιάμεσος για λογαριασμό ιδιώτη και ο οποίος δεν ενημέρωσε δεόντως τον καταναλωτή-αγοραστή ότι κύριος του πωλούμενου αγαθού είναι ένας ιδιώτης, πράγμα το οποίο εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως. Η ως άνω ερμηνεία δεν εξαρτάται από το αν ο ενδιάμεσος αμείβεται ή όχι για την παρέμβασή του.

Επί των δικαστικών εξόδων

46 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαίνεται:

Η έννοια του «πωλητή», κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών, πρέπει να ερμηνευθεί ως καλύπτουσα επίσης τον επαγγελματία ο οποίος ενεργεί ως ενδιάμεσος για λογαριασμό ιδιώτη

και ο οποίος δεν ενημέρωσε δεόντως τον καταναλωτή-αγοραστή ότι κύριος του πωλούμενου αγαθού είναι ένας ιδιώτης, πράγμα το οποίο εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως. Η ως άνω ερμηνεία δεν εξαρτάται από το αν ο ενδιάμεσος αμείβεται ή όχι για την παρέμβασή του.

(υπογραφές)